

LITERATURA INFANTIL I JUVENIL

Gegants de debò i nans de mentida

ANDREU SOTORRA

www.andreusotorra.com

Joan de Déu Prats, *Els patins del Sebastià*. Il·lustracions de Francesc Rovira. CERCLE DE LECTORS - LA GALERA. Barcelona, 2003. A partir de 7 anys.

Teresa Duran, *Gegantassos i nanets*. Il·lustracions de Mabel Piérola. Projecte gràfic d'Aura Comunicació - Joaquim Monclús. CERCLE DE LECTORS. Barcelona, 2003. A partir de 7 anys.

Ahores d'ara ningú ja no pot dir que no tingui l'oportunitat de triar entre el que es pot començar a qualificar de petita allau d'àlbums il·lustrats. La tendència ha canviat tant que alguns llibreters comencen a tenir dificultats d'espai. I el fenomen s'ha de tenir en compte perquè, de tots els suports que té la creació del llibre infantil, el

gonista és tímid fins al moll de l'os. Però, gràcies a uns patins que troba, es deixa anar, com aquell qui patina, i acaba parlant més que els altres. Perquè no sigui dit, una guspira final fa que el tímid arribi fins i tot a dir a la seva millor amiga allò que no s'havia atrevit a dir-li mai. L'àlbum, il·lustrat per Francesc Rovira, s'estructura en làmines que ressegueixen els principals moments del relat. En alguna ocasió s'ajuden amb petits brots de collage i, en dos casos, aporta una ironia només per als adults, una de les quals (làmina 4) reproduïx un cartell de promoció d'un producte d'afaitar en una barberia el rostre del qual és el d'un conegut autor de literatura infantil i juvenil de qui no desvelaré el nom per si no ha estat avisat encara d'aquesta faceta glamurosa que potser ell mateix desconeix.

DOTZE CONTES BREUS

L'àlbum *Gegantassos i nanets o Nanets i gegantassos*, segons si l'obriu per un costat o per l'altre, és un projecte que Cercle de Lectors ha preparat per als seus associats, a partir d'un projecte d'Aura Comunicació. Es tracta d'un àlbum que fa un per dos pams, estil barra de pa rectangular. Les autores hi han deixat per a la posteritat sis petits contes de gegants de consideració als quals han donat noms prou suggerents com ara La Wa-Wa, En Nyanyu, En Gavinot, En Panxacontent, En Cantitrot i La Principota. I també, a la banda oposada del llibre, sis altres contes de nans de dimensions prou petites per merèixer noms com ara Les Colorones, En Ximxim, Els Picaforts, Els Pelsalats, En Burxeta, En Puntet i Puntona. Amb aires de conte tradicional, tot i l'atractiu de la dotzena de relats, els dels referents als nans permeten més originalitat potser perquè els gegants han estat, pels seus dots, elements més utilitzats pels contistes.

L'àlbum, però, és una nova oportunitat per fer una passejada visual, una vegada i una altra, per les làmines de la il·lustradora Mabel Piérola, que ha recreat els personatges protagonistes de cadascun dels relats. Primers plans de gegants, grans peus sobre pobles en miniatura, amb un tret comú: les mirades de tots amb ulls, lògicament, agegantats, que dominen el lector. Una perspectiva que no es pot repetir en les làmines dedicades als nans, que es veuen obligades a barrejar més elements de cada conte, al voltant dels minúsculs protagonistes inventats per l'autora.

MABEL PIÉROLA

IL·LUSTRACIÓ DE MABEL PIÉROLA

de l'àlbum és el que viu una sortida més directament del consum familiar, un dèficit, en canvi, en publicacions de narrativa que es confia sobretot a la prescripció acadèmica.

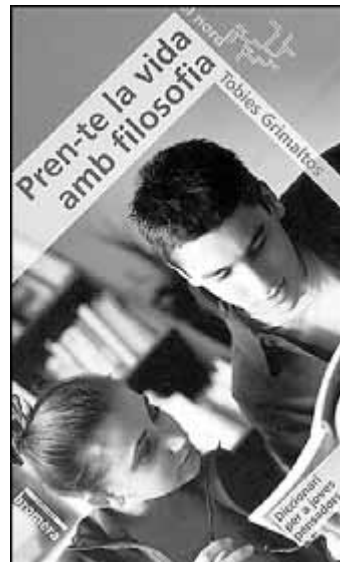
És clar que parlem dels àlbums il·lustrats des de l'òptica de llibre singular. Una altra cosa és trobar àlbums que tinguin l'autoria de text i il·lustracions de creadors catalans. Aquestes edicions, malauradament, escassegen. Segurament perquè l'edició es fa rendible a partir de grans tiratges multinacionals i de manufactura de mà d'obra barata.

UN PROTAGONISTA TÍMID

Afortunadament no és el cas dels dos exemplars que són la base d'aquest article. *Els patins del Sebastià* és l'últim conte del premi de l'Hospital Sant Joan de Déu. La tesi és molt simple, una fórmula pròpia de l'autor, que té publicats desenes de títols per als primers lectors. En aquesta ocasió, el petit prota-

Antón Cortizas, *El llapis de Rosalia*. Il·lustracions de Sebastià Serra. Col·lecció *El Micalet Galàctic*. BROMERA. Alzira, 2003. A partir de 6 anys.

Tobies Grimaltos, *Pren-te la vida amb filosofia*. Col·lecció *El Nord*. BROMERA. Alzira, 2003. A partir de 14 anys.

Aidan Macfarlane i Ann McPherson, *Guia per a joves maniàtics*. Traducció de Josep Franco. Col·lecció *El Nord*. BROMERA. Alzira, 2003. A partir de 14 anys.

El pitjor, o el millor, que pot passar quan s'aprèn a escriure és que el llapis que es fa servir sigui d'allò més especial, tirant a desobedient i fins i tot a fantasiós i que acabi fent el que vulgui, punxa amunt, punxa avall. La *Sèrie Blanca* de la col·lecció, amb il·lustracions en color, està pensada per a primers lectors.

L'autor intenta fer intel·ligibles tota una sèrie de termes que es fan servir en filosofia. Una mena de diccionari informal que combina les definicions amb reflexions i anècdotes. La fita d'aquest llibre són 101 termes analitzats i explicats amb detall, amb un aire amè que propiciï a més una lectura agraïda.

Es autors de títols com ara *Nou diari del jove maniàtic* i *Nou diari de la jove maniàtica* tornen a la palestra amb aquest títol que arrenca de l'experiència de consultes rebudes per Internet d'adolescents amb preocupacions pròpies de la seva edat. El manual pot convertir-se en un dels *best sellers* de la temporada.

Per a nens

PEPE GÁLVEZ

CÒMIC

Lewis Trondheim i Thierry Robin, *El pequeño Papá Noel*. ASTIBERRI. Bilbao, 2003.

Aquesta aventura d'*El pequeño Papá Noel* implica un intent d'aproximació als petits lectors, maniobra que pot semblar sorprenent si tenim en compte que la canalla ha sigut el públic al qual, durant molt de temps, s'ha dirigit la gran majoria de les historietes; però és que ara gairebé és terreny abandonat pels objectius de la indústria. És cert que els hàbits de consum cultural dels nens s'han dirigit cap als videojocs i els

dibuixos animats, que entre d'altres avantatges tenen un accés directe a l'infant actual, allunyat de la màgia d'altres temps de l'oferta del quiosc. Però també és cert que els productes historietístics en general no s'han adaptat als canvis culturals que afecten els nens.

IMATGES SENSE PARAULES

Per això cal destacar l'actualitat d'aquesta proposta realitzada per Lewis Trondheim (guió) i Thierry Robin (dibuix), pels seus colors vius i atractius, per la definició clara i identificable de personatges, pel dinamisme de la composició de les pàgines i vinyetes i per la fluïdesa i agilitat d'un guió que no ha necessitat paraules per explicar aquest di-

vertit conte nadalenc ple d'acció, aventures i humor.

Una expressivitat icònica que també trobem a casa nostra, i cal destacar-la a la sèrie Zig i Zag que Francesc Infante ofereix a les pàgines de *Cavall Fort*. Aquestes petites històries sense paraules d'una pàgina s'articulen al voltant de jocs visuals amb les imatges i el seu significat, amb uns colors molt càlids i una definició contundent de la línia. També a *Cavall Fort* trobem un altre exemple de narració essencialment gràfica, el *Cresques*, de Joma, en què són les imatges bidimensionals les que intervenen en la narració i la condicionen, tot saltant-se les lleis de la realitat a la qual representen i convidant el lector a jugar amb la imaginació.

THIERRY ROBIN